

[Lange.]

end hidtil, endnu en Tid til at vise, om Banen kan faa en forøget Trafik.

Jeg mener ogsaa, at der for de sønderjydske Baner gør sig andre Forhold gældende end for Banestrækninger i Almindelighed; der maa her tages andre Hensyn end det rent økonomiske. Jeg skal imidlertid ikke komme dybere ind herpaa, idet jeg tror, at min Meningsfælle, det ærede 2det Medlem for 5te Kreds (Schaumann), der jo som Sønderjyde kender disse Forhold bedre end jeg, vil udtale sig om de sønderjydske Baner.

Jeg udtaler det Haab, at det Udvalg, som nu kommer til at beskæftige sig med Lovforslaget, vil kunne finde frem til en Ordning, der baade tager fornødent Hensyn til Statskassen og ikke tilsidesætter det Hensyn, som Befolkningen i de interesserede Egne naturligt har Krav paa. Hermed skal jeg anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling i Udvalget.

Gunnar Fog-Petersen: Af de fem Baner, som den højtærede Minister for offentlige Arbejder her søger Bemyndigelse til at nedlægge, er de to forholdsvis nye. Det kan, som det ogsaa er blevet fremhævet fra anden Side, synes underligt, at man gaar til at nedlægge Baner, som ikke er ældre end de paagældende Baner, nemlig Frederikssund—Hvalsø—Ringsted-Banen og Røde Kro—Bredebro-Banen, men det kan ikke være anderledes i en Overgangstid mellem et gammelt og et nyt Trafiksystem, som oven i Købet for det nyes Vedkommende er brudt igennem paa forholdsvis kort Tid og med usædvanlig stor Kraft. Rigsdagen sammen med Regeringen har standset Udførelsen af en hel Række Baneanlæg, som var bevilget; men i en Periode, hvor man gør dette, kan det ikke undgaas, at man ogsaa bliver nødt til at nedlægge et Par Stykker, som er kommet med i Byggeperioden.

Efter Forslaget vil indtil videre Skern—Videbæk-Banen og Sorø—Vedde-Banen — „Veddeløberen“, som Befolkningen kalder den med en ironisk Hentydning til, at Banen ikke har oparbejdet sit Underskud ved at køre med Eksprestog — faa Lov til at befordre Gods. Det er muligt, at en Del Sidebaner og Privatbaner i Fremtiden, naar deres Apparat er blevet helt forenklet, Stationer er blevet nedlagt og de store Centralhoveder, de har, er blevet skaaret af, kan faa en Opgave ved at transportere visse Arter af Gods, skønt ogsaa derom har jeg min dybe Tvivl. Men een Ting er jeg sikker

paa, det er, at man ikke med Rimelighed fra Rigsdagens og Befolkningens Side kan angribe Statsbaneledelsen for store Underskud fra Aar til Aar og samtidig modsætte sig de Besparelses- og Nedlæggelsesforslag, som Statsbanerne fremsætter.

Jeg har den Opfattelse, at det, vi her staar overfor, kun er en Begyndelse. Det kan smerte, det kan gøre ondt hist og her, men det er der saa meget, der gør i disse Tider. Det er en Begyndelse, mere vil følge efter. Der vil blive mange visne Grene paa det Træ, den højtærede Minister talte om, navnlig da hvis man tager Privatbanernes Grene med, og den Tale, man fremfører om, at Befolkningen, naar den bliver advaret, vil strømme til Banerne for at redde et Gode for Egnen, den giver jeg ikke en Pibe Tobak for. Det gør Befolkningen nemlig ikke, Befolkningen tager kun økonomiske Hensyn i saa Henseende. Der kan være ganske enkelte, som har saa store Interesser i, at Banen bliver gaaende, at de maaske fortryder, at de har taget økonomiske Hensyn, som de nu vil ændre, idet de tror, at saa mange andre ogsaa vil gøre det. Men i det store og hele, det, som er afgørende for en Banes Økonomi, det er dette, om den tjener Befolkningens økonomiske Interesser, om det kan betale sig i det daglige Erhvervsliv at bruge den i Stedet for andre Befordringsmidler; det er det eneste afgørende i det lange Løb. Hvad enten det gælder et Blad, eller det gælder en Bane, saa kan man vel holde Formaningstaler, og man kan faa Tilsagn; de er blæst bort som Avner for Vinden otte Dage efter, hvis ikke Bladet, henholdsvis Banen, er saaledes, at Befolkningen ikke kan undvære dem. Derfor tror jeg, at det er skønne spildte Kræfter, naar man holder disse Formaningstaler. Der er ikke andet at gøre her end at følge det Forslag, som Statsbanernes nu kyndige og initiativrige Ledelse har fremsat om at skabe et enklere Apparat og en sundere Økonomi, og jeg føler mig som Rigsdagsmand forpligtet til at anbefale og støtte disse Bestræbelser.

J. V. Christensen: Den sjællandske Midtbane, som jo efter de faldne Udtalelser at dømme kan paaregne den største Interesse under denne Diskussion, har haft en ejendommelig Historie. Den blev oprindelig planlagt af Befolkningen dernede som Privatbane — det var omtrent ved Aarhundredskiftet; derefter blev Spørgsmaalet i Løbet af de følgende Aar ført frem paa Tinge, og der blev forelagt et Regeringsforslag om en saadan Bane imellem den